

KASTANJEBLADET

E-post: styret@kastanjeveienborettslag.no

Julespesial

Årets julelunsj

Vi vil takke Ligo-stua for et fantastisk måltid under årets julelunsj, som gikk av stabelen 10. desember.

22 beboere hadde funnet veien ned til fellesrommet i blokk 1.

Både den kalde og den varme maten falt i smak hos de fremmøtte.

Oppgradering av bredbånd

Vi har nå ventet med lengsel og smerte på oppgradering av bredbånd i borettslaget.

Forsinkelsen skyldes store problemer knyttet til graving i området.

Det kan nå se ut til at vi må smøre oss med tålmodighet til første kvartal 2023.

Parkering i borettslaget

Vi har gjentatte ganger dette året påpekt viktigheten av å benytte parkeringsplassene i garasjeanleggene fremfor gjesteparkeringsplassene.

Vi har oppfordret til bruk av parkeringsplassene ved Glitre og å parkere langs Kastanjeveien.

Utgave 7 Desember 2022

En av de som har lagt seg dette på minne og nå har parkert firmabilen ved Glitre er Jan Larsen i oppgang 106.

Vi takker deg for den forståelse du har vist gjennom din handling, og håper at mange flere følger ditt gode eksempel.

Ny mur ved blokk 2

Ståle Hansen Graveservice AS har montert ny mur ved blokk 2 i høst. Muren er av Larvikitt.

Det er etablert to nivåer med trapp mellom.

Til våren har vi planer om å legge plen og plassere benker og bord på området. Det vil også bli satt opp en lyskilde på gelenderet rundt plassen.

Vi håper stedet blir brukt til hyggelige samlinger for beboerne.

Trefelling

Even Dyve Fon AS har gjennomført trefelling flere steder i borettslaget denne høsten. Dette har åpnet opp slik at utsikten har blitt betydelig bedre for mange av våre beboere.

Kronikker av Paal Andre Grindrud

Adventstiden som kommer og går.

Om noen få uker er julaften her igjen. Kokostwist. Jeg humrer når jeg tenker på den grønne innpakningen. Og, for ikke å snakke om smaken.

Jeg klarte ikke å redde henne.

Det handler jo om livet selv. Det å være redd for noe, men likevel fatte håp. Det er viktig i disse dager å gjenkjenne noe. Jeg tro mange vi nynne etter å ha lest denne.

Les kronikkene på side 3 og side 5.

Barnas sider

Som vedlegg til dette Kastanjebladet finner du to sider spesielt rettet til barna.

Trenger du flere eksemplarer kan kanskje naboen hjelpe.

Du kan også kontakte styreleder som har flere eksemplarer å dele ut.

Informasjon

Du finner også informasjon om borettslaget på nettsiden vår;

Kastanjeveienborettslag.no

og/eller på Facebook

Vi som bor i Kastanjeveien borettslag.

Hold deg oppdatert!

Styret vil ønske hver enkelt

God Jul

&

godt nytt år!

Med hilsen

Styreleder:

Per Morten Ellewsen 120
permorten.ellewsen@gmail.com
Tlf. 932 23 199

Nestleder:

Gunhild Hungnes 97
gunhild.hungnes@getmail.no
Tlf. 959 18 870

Styremedlemmer:

Karin Borg 110
Svend Runar Nysæther 96
Henning Knigge 105

Varamedlemmer:

Kirsten Lockert Fremgaard 132
Hans Jørgen Pøhner 122
Jonny Korsnes 110
Trine Merethe Haugen 134

Adventstiden som kommer og går.

Min mormor ventet på at det skulle bli onsdag. Da kunne hun pynte seg og gå den korte veien til bingolokalet. Dette var i 1982. Jeg ble ofte med henne. Den gangen var det ikke så mye uro og støy. Mor Dagmar, kalte jeg henne. Hun var opptatt av at mennesker måtte være snille mot hverandre. Gi hverandre håp og glede.

Jeg var lærling på sykehusets sentral-kjøkken. Mormor var aldri opptatt av å snakke om andre. Jo mindre vi ikke har noe godt å si, så er det bedre å være stille, sa hun.

Hun hadde opplevd så mye. Jeg lukket ofte øynene mine når hun fortalte meg om sin oppvekst.

Min morfar var kurvmaker. Som barn ble jeg med i en arbeidsstue, som det ble kalt.

Der lagde vi alt fra engler i tynn skumgummi, til å flette kurver. Mary het hun som drev arbeidsstuen. Ofte var det flere av oss som ikke hadde penger til å betale for utstyret som vil skulle bruke. Mary ordnet opp. Her er alle velkommen, sa hun.

Mennesker uten ansikt.

For noen dager siden traff jeg en kvinne jeg gikk på skolen sammen med. Vi snakket om hvor mye adventstiden

betydde for oss. Hun hadde så mange nisser og engler og glitter i sitt hus.

Vår samtale var rundt det å dekke over, og det å finne frihet som voksen. Hun fortalte meg at hun ikke orket å se folk i øynene da hun var ung. Skammen ble for sterk. Det er som å gå nedover en glatt bakke. Jo mer en kaver, jo verre blir det.

Jeg så hva hun fortalte meg i bilder. Innvendige bilder som kanskje kunne endres med mot og hjelp. Vi vekslet mellom bildesekvenser fra oppveksten til her og nå. Jeg fortalte henne om Mary på arbeidsstuen. Alt fra engler til flettekurver til hjemmelagde Mary boller.

Vi må alle gå på våre egne stier, sa hun. Jeg ble stille. Så forklarte hun meg hva hun mente.

Det handlet om å skifte vei i livet som voksen, når det ble nødvendig.

Jage bort minner uten ansikt, hvisket hun. Det er da lyset kan slippe inn, selv på de vanskeligste dager og netter.

Det er vanskelig å fortelle.

Noen ganger er sårbarheten for høytider tung å bære. Mange har opplevd det å stå der alene.

Egen skamfølelse vokser over hodene våre. En skam som ikke tilhører oss. Det å bli lovet at i år skal jeg ikke drikke for mye. Det er vanskelig å være avhengig. Det er alltid et spørsmål om vilje, også.

Etter å ha levd med min mors problemer som barn, har jeg virkelig forstått hvordan det er å slite med rusmisbruk.

Jeg håper at noen kan snakke varmt og vennlig til de som strever. Det er ikke lett å bli satt bort i skyggen. Her har Nasjonale politikere et ansvar, også. De må våge mer for å hjelpe.

Ikke bare stå der med tomme løfter. Min mor ble brutt ned av andres holdninger. Hun maktet ikke å ta igjen. Derfor gjør

jeg det nå:

Min mor gjorde så godt hun kunne.
Hadde hun fått hjelp mot skammen hun bar på, ville alt vært annerledes for oss.

Den vanskelige, og unødvendige skammen som kan tære folk sønder og sammen.

Slippe lyset inn.

Jeg lukket øynene. Slippe lyset inn. Den korte setningen ville jeg ta med meg for all min tid.

Det er jo det som må til, tenkte jeg. Tenke annerledes om noe jeg ikke kan endre. Så hang jeg der i ringene i gymsalen som barn. I det jeg ble løftet opp, visste jeg at her var det ingen som kunne slå meg. Jeg var tolv år, og strakte armene rett ut. Så begynte eventyret om hva jeg kunne. Jeg hørte det ble snakket under meg. Noen klappet. Om ikke lenge ville jeg fylle tretten år.

Det lyset som plager mange nå i desember måned. Det er mange som har fått ødelagt julefeiringen av andre familiemedlemmers fyll og spetakkel. Det er ikke lett å gå videre med slike opplevelser i bagasjen. Jeg bestemte meg for noen år siden at jeg måtte rydde opp i det som hadde vært tidligere, og det som kunne bli her og nå.

Min vei ble å finne et tidspunkt om dagen hvor jeg kunne bekymre meg. Jeg valgte

mellom 12:00, og 12:15. Om noe skulle dukke opp i løpet av dagen av bekymringer fra fortiden, påla jeg meg selv å vente til neste dag. Det har fungert for meg. Det har gjort at jeg funnet en vei å gå på midt i alt som skjer. Det er mange som uroer seg for julen. For meg er det viktig å ta tilbake julen som minnene fra tidlig barndom har gitt meg.

Det har vært et hardt arbeide. Men på en måte føler jeg at jeg nærmer meg målet: Det å ikke bekymre meg mer en nødvendig. Og, noen ganger glemmer jeg å bekymre meg. Det er så fint å endelig få oppleve det.

Julens gleder.

Om noen få uker er julaften her igjen. Kokostwist. Jeg humrer når jeg tenker på den grønne innpakningen. Og, for ikke å snakke om smaken.

En god venninne av meg spurte her en dag:
Hva betyr egentlig det å få vann i munnen?

Så begynte vi å le begge to. Vi fortalte hverandre om hva som var vår favoritt.

Underveis i samtalen vår, tenkte jeg på Serina kaker. Og, fattigmann, og krumkaker. Jeg kan ikke vente lenger nå, tenkte jeg. I år vil jeg ta tilbake den enkle julen fra jeg var barn. Jeg lukket øynene et øyeblikk. Der sto mor og bakte småkaker. Jeg gikk bort der hun stod, og lente meg inntil henne. Hun klappet meg på hodet, og spurte om det var noe jeg lurte på. Mor var nøye med baksten sin.

- Mor, er det noen kaker som har skadet seg i år, hvasket jeg.

Paal Andre Grindrud.
Forfatter/skribent.

Advent 2022.

Jeg klarte ikke å redde henne.

113 nødtelefonen. Hva kan jeg hjelpe deg med?

Det finnes en del ganger i live hvor vi ikke klarer å fatte oss i korthet. Akkurat som om vi ikke kan få sagt det vil tydelig nok. Om hva som skjer rundt oss når vi nesten ikke forstår hva som har skjedd. Det er i disse øyeblikkene vi er avhengig av å møte medmennesker som lytter. Jeg fikk oppleve det den dagen jeg fant min tvillingsøsters død.

For noen dager siden var jeg på 113 sentralen der jeg bor. Jeg fikk høre en redigert versjon av opptaket fra den fatale dagen. Det river fortsatt i mitt hjerte. Jeg har aldri i mitt liv vært så sårbar. Jeg forsto ikke med en gang at hun var død. Jeg ropte til henne. Ba henne om å reise seg opp. Til slutt hylte jeg. Jeg så bare føttene og leggene hennes. En kompis som var med meg gikk litt inn i gangen. Hun er død, hvisket han.

Jeg ringte 113. Jeg ante plutselig ikke hvor jeg var. Det var akkurat alle dagene kom tilbake. De dagene etter mor og far døde av hjertesykdom. Begge ble bare 49 år gamle.

Ofte forsøker vi mennesker å finne et svar. Noen av oss kan lete etter svar som vi innerst inne vet at vi aldri kan finne ut av. Hvorfor gjør vi det? For min del har alltid akseptfasene kommet sakte, men sikkert.

Du må komme over dette så raskt du kan, sa en sykehuslege til meg. Jeg sto der foran ham. Så gikk jeg sakte på sykehusgulvets linoleumgulv.

Jeg gikk helt bort til ham. Nennsomt la jeg hodet mitt på skulderen hans. "Holdt rundt meg", hvisket jeg. Det tok kun et øyeblikk. Så var jeg favnet. Han nynet svakt. "Jeg har tatt på meg gensen feil vei. Vrangsummen er ut." sa jeg. Legen fortsatte å nynne.

Jeg klarte ikke å redde henne.

Det er mange i vårt land og i verden som opplever det å miste et familiemedlem. Kriger og sult preger mye av det vi får presentert. Barn og unge som venter på et det skal bli ro, og at de kan sove trygt.

Den dagen jeg sto der. En slags intuisjon fikk meg til å forstå noe tidlig: Dette endte ikke godt. Eller gjorde det kanskje det? En lege som jeg kjenner sa i etterkant av det som skjedde: **"Hun ville ikke mer, Paal. Hun har reist hjem til himmelen nå."**

Disse ordene favnet meg de dagene alt håp var ute. Jeg satte meg ned i trappen. Så kom troppen av Helsepersonell opp i veien der min søster bodde. Politiet kom sekunder etter. Prest var på vei, hørte jeg ble sagt. Alle var vennligheten selv. Jeg satt der på høylys dag. Det føltes som alt bare raste rundt meg.

Hva nå? Var jeg nestemann ut av en familie på fem. To søsken og mor og far var allerede borte fra jorden.

Jeg forsøkte å telle hvor mange helsepersonell og politi som kom. Da jeg

kom til fem, orket jeg ikke å telle lenger. Jeg gikk inn og satte meg i fellesgangen i blokken er min søster bodde. Jeg gjentok det jeg hadde sagt på telefonen til nødetatene: Noen må hjelpe meg, også.

Jeg sa det flere ganger, selv om det var helsepersonell og prest der som snakket med meg. Jeg hadde tatt plass i eventyret "såpeboblen", som jeg gjemte meg i som barn. I den boblen hvor det ikke var sorg eller død. Bare skjør beskyttelse.

Det å overse klare symptomer.

Grunnen til at jeg har overlevd den arvelige hjertesykdommen, er at jeg har tatt meg selv på alvor de siste årene. De første gangene jeg var på sykehus, og etter operasjoner, har jeg lært meg å takke. Ta symptomer på alvor. På min vei i Helsevesenet har jeg møtt medpasienter som også har kommet for sent til behandling.

Alt for sent!

Ofte handler det om å ikke være til bryderi. Ikke mase, eller det å føle at en ikke vil være til besvær. En overlege på sykehuset sa til meg: Paal Andre, du må aldri mer komme for sent. Jeg er bekymret for at du ikke forteller oss alt.

- Akkurat som far, hvisket jeg. En tom stol ble på en måte min redning.

Så bøyd jeg hodet. Det var det jeg hadde lært hjemme. Gråte skulle man gjøre når ingen så det. Det var et tegn på svakhet å ikke ha kontroll. Det ble aldri sagt, men jeg forsto det likevel så inderlig godt. Så reiste overlegen seg

opp. Han satte seg på kne ved siden av stolen min.

- Åpne øynene, sa han rolig.

Jeg så på ham. Han var tydelig rørt. – Du må dele med andre, Paal Andre. Ikke gå alene og føle at du er til bryderi. – Jeg har møtt mange pasienter som deg som er alvorlig syke. Men, det er sjeldent at jeg har sett en familie som er rammet så hardt av tidlig død. Jeg føler at du kjenner på ubehag å måtte ta i mot hjelp. Stemmer det?

Jeg nikket. Det å være til bryderi plaget meg. – Du er alvorlig hjertesyk, og vi vil hjelpe deg.

Hva trenger du fra meg akkurat nå? Han sa det tydelig og bestemt.

Det å bli nynet til.

Jeg er så glad i folk som nynner. Det minner meg om gode deler av oppveksten, og fra jobben som seksjonsleder på diettavdelingen ved sykehuset jeg jobbet på. Jeg nynet den gangen.

Etter min tvillingsøsters død sluttet jeg med det.

Da denne kronikken kom til meg som små fragmenter, tenkte jeg: Jeg vil skrive om det å fatte mot. Det er ikke lett å oppleve død og sorg for noen av

oss. Hverdagene kan rive oss i filler, og håpet blir borte.

Nynne er en ven handling overfor seg selv. Det er sjelden å høre noen som nynner i disse dager.

Legene hjelper meg, og jeg vil nå lære dem viktigheten av å nynne. Jeg har opplevd at det nytter å fatte håp, selv om prognosene er karrige.

Det handler mye om erkjennelse. Jeg har sluttet å si til meg selv: Det kan ikke være sant. Det gjør ikke vondt. Det er her nynningen har tatt over.

Nynne oss til håp og ro.

Det kan også bli en del av en livsvandring, med eller uten alvorlig sykdom i bagasjen..

Paal Andre Grinderud,
Forfatter/ skribent.

